

N:o 2.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket; gifven Stockholms slott den 3 december 1897.

Under åberopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed till Riksdagens antagande öfverlemna närlagda förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket; viljande Kongl. Maj:t derjemte låta till Riksdagens kännedom komma, att, derest de i detta förslag angifna grunder för skyddskoppymningens ordnande vinna Riksdagens godkännande, Kongl. Maj:t är sinnad utfärda vaccinationsreglemente i hufvudsaklig öfverensstämmelse med bifogade förslag till sådant reglemente.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. F. Gilljam.

Förslag

till

förordning angående skyddskoppympningen i riket.

Med upphäfvande af nådiga reglementet för skyddskoppympningen i riket den 29 september 1853 äfvensom af öfriga mot hvad här nedan stadgas stridande föreskrifter, förordnas som följer:

§. 1.

Mom. 1. a) Hvarje barn skall med skyddskoppor ympas (vaccineras) före utgången af det på dess födelseår närmast följande kalenderåret, såframt icke med läkareintyg styrkes, att barnet haft smittkoppor eller ej kan utan fara för sin helsa ympas.

b) Då den ympningsskyldiges helsotillstånd utgör hinder för ympning, skall denna verkställas inom ett år efter det ifrågavarande hinder upphört.

c) I händelse ympning ej slår behörigen an, skall densamma senast inom ett år förnyas och, om den äfven då slår fel, efter minst tio månaders förlopp upprepas under det på sista ympningen närmast följande kalenderåret. Slår ympningen jemväl då fel, anses personen i fråga oemottaglig för skyddskoppympning och är ej skyldig att sådan vidare undergå.

d) Efter hvarje verkställd ympning skall den ympade å utsatt tid och ställe tillstädeskomma och undergå besigtning för utrönande af ympningens påföljd.

Mom. 2. Varder något af hvad här ofvan stadgats ej inom föreskrifven tid fullgjordt, kvarstår skyldigheten, intill dess den blifvit uppfylld.

§ 2.

Skyldighet att i de fall, hvarom föregående paragraf handlar, draga försorg om ympnings och besigtningens verkställande åligger, då den, som skall ympas eller besigtigas, ej fyllt aderton år, hans målsman.

§ 3.

Mom. 1. Hvar och en, som har tillsyn öfver skyddskoppypmpningen eller bestyr dermed, bör låta sig angeläget vara att, såväl i allmänhet som i synnerhet då något fall af smittkoppor i orten yppats, befrämja förnyad ympning (revaccination) af personer, som för mer än tio år tillbaka undergått vaccination.

Mom. 2. I afseende på revaccination af dem, som till krigstjänst antagas, gälla särskildt meddelade föreskrifter.

§ 4.

På helsovårds- eller kommunalnämndens anfordran skall beträffande person, som öfverskridit den för vaccination i allmänhet bestämda åldersgräns, företes intyg, att han blifvit med framgång vaccinerad eller, om så icke skett, styrkas, att dertill förefinnes giltigt skäl. Fullgörandet häraf åligger i fråga om person, hvilken ej fyllt aderton år, hans målsman.

§ 5.

Föreståndare för allmän eller enskild skola, läro- eller uppfostringsanstalt vare skyldig att före persons intagning såsom lärjunge vid anstalten affordra honom eller, om han står under målsman, den sistnämnde intyg, att personen i fråga antingen blifvit med framgång vaccinerad eller på grund af någon af de i § 1 nämnda omständigheter är vid tillfället fri från skyldighet att undergå ympning. Utan sådant intyg må icke någon vinna inträde såsom lärjunge vid anstalten, dock med undantag för skolpligtigt barn, som anmäles till intagning i folkskola eller i läroanstalt för döfstumma eller blindas; bärande sådant barn, om behörigt intyg ej företetts, genom föreståndarens försorg genast anmälas hos helsovårds- eller kommunalnämnden i den ort, der barnet är kyrkobokfördt, och, så snart lämpligen ske kan, med tjenliga medel befordras till ympning.

Såsom föreståndare enligt denna paragraf anses, om vid anstalten finnes blott en lärare eller lärarinna, denna. Der flera lärare eller lärarinnor äro anställda, skall, om rektor, föreståndare eller styresman för anstalten ej finnes, såsom föreståndare enligt denna paragraf anses, vid offentlig folkundervisningsanstalt den, som af vederbörande skolråd eller skolstyrelse fått sådant uppdrag för hela anstalten eller del deraf sig anförtrodt, samt vid annan läro- eller uppfostringsanstalt den bland lärarne eller lärarinnorna, som har den längsta tjänsteåldern, och, vid lika tjänsteålder, den, som är till lefnadsåren äldst.

§ 6.

Mom. 1. Rättighet att vaccinera tillkommer:

- a) legitimerade läkare;
- b) andra personer af båda könen, hvilka, på sätt särskildt finnes stadgadt, inhemtat kunskap och vunnit skicklighet i konsten att vaccinera äfvensom förvärfvat insigt om äkta skyddskoppors förlopp och kännetecken jemte kunskap om sättet att föra vaccinationsjournal samt häröfver erhållit förskrifna intyg; och
- c) dem, hvilka, då denna förordning träder i kraft, ega behörighet att vaccinera.

Mom. 2. Endast legitimerad läkare må taga vaccin af ympad person. I lappmarken vare likväl äfven vaccinatör, som icke är legitimerad läkare, berättigad att på nämnda sätt taga vaccin, när skyddskoppypningen der eljest ej kan upprätthållas.

§ 7.

Mom. 1. Hvarje kommun i riket utgör för sig ett vaccinationsdistrikt, inom hvilket erforderligt antal vaccinatörer (vaccinatriser) skall af kommunen anställas. Varda två eller flere vaccinatörer anställda inom en kommun, skall åt hvarje vaccinatör anvisas ett särskildt tjänstgöringsområde (vaccinationskrets). Beslut om vaccinationsdistrikts fördelning i sådana områden fattas, efter helsovårdsstyrelsens hörande, i stad af stadsfullmäktige eller allmän rådstuga och å landet vid kommunalstämma samt underställes Kongl. Maj:ts befallningshafvande. Varder beslutet fastställt, skall detsamma införas i Kongl. Maj:ts befallningshafvandes allmänna kungörelser. På enahanda sätt förfares vid fråga om ändring eller upphäfvande af distriktets fördelning i vaccinationskretsar.

Mom. 2. Vilja två eller flera kommuner, som gränsa intill hvarandra, förena sig om gemensam vaccinatör, må det ske, om tillstånd dertill lemnas af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, hvilken då jemväl har att meddela de särskilda föreskrifter, som pröfvas nödiga för skyddskoppymningens behöriga handhafvande inom dessa kommuner. Vid gemenskap, som sålunda blifvit bestämd, skall förblifva, intill dess Kongl. Maj:ts befallningshafvande, efter gjord framställning, annorlunda förordnar.

Mom. 3. I civil tjänst anställd läkare må ej, utan på skäl, som af medicinalstyrelsen godkännes, undandraga sig att vara vaccinatör i den till hans tjänstgöringsområde hörande kommun eller vaccinationskrets, inom hvilken han är bosatt; dock bör, der så pröfvas nödigt, erforderligt antal

lämpliga och till skyddskoppymnings utöfvande behöriga personer ställas till läkarens förfogande att under hans inseende biträda vid skyddskoppymningen.

Mom. 4. I stad, der blott en stadsläkare är anställd, skall han vara vaccinatör för staden i dess helhet eller, om den är delad i vaccinationskretsar, inom en af dessa. Har stad i sin tjenst två eller flere stads- eller stadsdistriktsläkare, skall minst en af dem vara vaccinatör derstädes. Jemväl i dessa fall skall, der så pröfvas nödigt, erforderligt antal lämpliga och behöriga biträden ställas till vederbörande läkares förfogande i enlighet med hvad i mom. 3 af denna paragraf sägs.

§ 8.

Ingen må vägra legitimerad läkare, som vaccinerat barn, att af det samma taga ympämne, om sådant befinnes erforderligt och med ympningens framgång förenligt. Under enahanda förutsättning må vaccination från barn ej heller vägras annan dertill berättigad vaccinatör i lappmarken.

§ 9.

Från medicinalstyrelsens vaccinationskontor ega vaccinatörer, så ock andre, som hafva befattning med skyddskoppymningen, att vid behof requirera och i mån af tillgång utbekomma animal vaccin, som skall lemnas kostnadsfritt åt förste provinsialläkare och med dem likstälde stadsläkare äfvensom åt vaccinatörer. Pålitligt ympämne skall jemväl hos nämnde läkare hållas vederbörande vaccinatörer kostnadsfritt till handa.

§ 10.

Utgifter för tryckning af instruktioner, anvisningar för skyddskoppymningens utöfvande, blanketter till vaccinationslistor och vaccinationsintyg m. m. äfvensom förste provinsialläkares och med dem likstälde stadsläkares nödiga omkostnader för beredande af tillgång på ympämne godtgöras af statsmedel.

§ 11.

Huruledes postafgifter för försändelser, hvilka i tjensteärenden från vaccinatörer aflemnas till posten för att genom dess försorg befordras, må gäldas af allmänna medel, samt huru och på hvad vilkor frankeringsfrihet må åtnjutas för postförsändelser, innehållande vaccin eller re-quisition å sådan, derom är särskildt stadgadt.

§ 12.

Vaccinatör eger åtnjuta arfvode och ersättning enligt följande bestämmelser.

a) För hvarje person, som vederbörligen uppförts å de årliga ympningslistorna, utgår, der ej annorlunda öfverenskommes, af kommunens medel ett arfvode af 20 öre.

b) För hvarje lyckad vaccination eller revaccination betalas af den ympade eller hans målsman, mot erhållande af ett utaf vaccinatören utfärdadt intyg angående ympningen, en afgift af 50 öre; skolande dock för person, hvilken enligt bevis af vederbörande kyrkoherde, kronobetjent eller stadsfogde är fattig eller som, i fall sådant bevis ej företetts, saknar utmättningsbar tillgång till afgiftens erläggande, denna gäldas af den kommun, i hvilken ympningen egt rum. Intyg att ympning slagit fel samt huruvida och, i sådant fall, när förnyad ympning skall anställas lemnas utan afgift.

c) För förnyadt sådant vaccinatörsintyg, hvarom i punkten b) förmäles, erlägges af den, som begärt intyget, 25 öre. Begär enskild person af vaccinatör annat intyg, skall intyget af den sökande lösas med 50 öre. Intyg, som i denna punkt afses, må utan afgift utbekommas under enahanda vilkor, som för liknande fall stadgas i förordningen angående expeditionslösen.

d) För inställelse å offentligt utlyst vaccinations- eller besigtningmöte utgår, derest vaccinatören är förste provinsialläkare, provinsial-, extra provinsial- eller biträdande provinsialläkare eller vikarie för sådan läkare, i enahanda ordning som vid läkares tjänsteresor, af statsmedel en särskild ersättning, der platsen för nämnda möte ligger annorstädes än i stad, hvarest läkaren är bosatt, och derjemte befinner sig på längre afstånd från läkarens bostad än två kilometer, efter den klass i gällande resereglemente, som är för provinsialläkare bestämd, och i annat fall med fem kronor, i dagtraktamente utan rätt för läkaren att beräkna reseersättning. Åt annan vaccinatör å landet skall för hans inställelse å sådant möte, när platsen därför ligger på längre afstånd än två kilometer från hans bostad, skälig reseersättning utgå af kommunens medel efter den grund, som vid vaccinatörens antagande eller sedermera blifvit å kommunalstämma faststald.

Har den i punkten b) stadgade afgift icke blifvit till vaccinatören erlagd inom trettio dagar, sedan hans i samma punkt omförmälda intyg om lyckad vaccination eller revaccination funnits att hos honom tillgå, eger vaccinatören att å landet, hvartill i detta fall jemväl hänföres stad,

lydande under landsrätt, till kronofogden och i öfriga städer till vederbörande stadsfogde eller, der stadsfogde ej finnes, till magistraten aflemna ifrågavarande intyg jemte af vaccinatören till riktigheten bestyrkt restlängd, upptagande de ympades och deras målsmäns namn och hemvist samt de oguldna afgifternas belopp, hvarefter med afgifternas indrifning och redovisning förfares på sätt i fråga om uttagande af expeditionslösen är stadgadt; åliggande det utmätningsförrättaren att, när den ympade eller hans målsman saknar utmätningsbar tillgång till afgiftens erläggande, derom utan ersättning lemna erforderligt intyg, hvarefter afgiften, likaledes utan ersättning, skall uttagas hos vederbörande kommun. De i punkten c) omnämnda afgifter må utmätas i enahanda ordning, som är bestämd för utmätning af expeditionslösen.

§ 13.

Mom. 1. Målsman, som utan giltigt skäl uraktlåter att efter anmaning fullgöra hvad honom enligt § 2 af denna förordning åligger, straffes med böter från och med två till och med tjugo kronor. Till enahanda straff vare ock den förfallen, som, sedan han fyllt aderton år, utan giltig orsak underlåter att efter anmaning ställa sig till efterrättelse något af hvad som föreskrifvits i § 1. Visar sålunda sakfärd person fortfarande försumlighet eller tredska med hänsyn till uppfyllandet af ifrågavarande skyldighet, eger vederbörande helsovårds- eller kommunalnämnd förelägga honom viss tid, inom hvilken, vid vite, berörda skyldighet skall vara fullgjord. Försittes vitet, eger nämnden att genom nytt vite göra sig hörsammad eller annåla förhållandet hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande. Af kommunalnämnd förelagda viten må tillhoppa ej öfverstiga tjugo kronor.

Mom. 2. Den, som ej ställer sig till efterrättelse stadgandet i § 4, böte två kronor, när ohörsamheten icke är förenad med förseelse, som är belagd med högre ansvar.

Mom. 3. Vagrar någon att under de i § 8 anförda omständigheter låta taga vaccin, straffes med böter från och med två till och med femtio kronor.

Mom. 4. Vaccinatör eller annan utöfvare af skyddskoppypning eller föreståndare för skola, läro- eller uppfostringsanstalt eller med sådan föreståndare enligt § 5 likställd person, som utan laga förfall underlåter att fullgöra hvad honom enligt denna förordning eller särskilda i kraft af densamma utfärdade föreskrifter åligger, böte, der underlåtenheten icke enligt allmän lag är belagd med högre ansvar, från och med två till och med femtio kronor. Låter vaccinatör eller annan utöfvare

af skyddskoppypmpning sig ej häraf rätta och är förseelsen af svårare beskaffenhet, eger medicinalstyrelsen att, efter förutgången varning, frångå honom rättigheten att vaccinera.

Mom. 5. Visar vaccinator eller annan utöfvare af skyddskoppypmpning vid dess verkställande vårdslöshet, oförstånd eller oskicklighet, eller tager han, utan att vara dertill berättigad, vaccin af ympad person, böte, der ej straff enligt allmän lag bör följa, från och med två till och med etthundra kronor.

Mom. 6. Verkställer någon skyddskoppypmpning utan att vara dertill berättigad, straffes med böter från och med två till och med tvåhundra kronor, der ej enligt allmän lag högre ansvar bör följa å förfarandet.

§ 14.

Mom. 1. Förseelse mot denna förordning eller mot de enligt densamma meddelade föreskrifter skall åtalas hos polisdомstol, der särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, der sådan icke finnes, vid allmän domstol; och gälle, i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammares beslut i dessa mål, hvad i allmänhet angående besvär i brottmål är förordnad.

Mom. 2. Förseelserna åtalas af allmän åklagare; egande helsovårds- eller kommunalnämnd ock att för särskildt fall förordna åklagare.

§ 15.

Öfver de beslut, hvilka det efter denna förordning eller de enligt densamma meddelade föreskrifter tillkommer Kongl. Maj:ts befallningshafvande, helsovårds- eller kommunalnämnd att meddela, eger den, som anser sin rätt deraf förnärmad eller obehörigen inskränkt, att anföra besvär, öfver Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut hos Kongl. Maj:t inom den tid, som för öfverklagande af förvaltande myndigheters och embetsverks beslut är bestämd, samt öfver helsovårds- och kommunalnämnds beslut hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande inom den tid, som är bestämd för öfverklagande af kommunalstämmas beslut; gällande dock, utan hinder af besvär, beslutet till efterrättelse, intill dess annorlunda kan varda vederbörligen förordnad.

§ 16.

Böter och viten efter denna förordning och de i enlighet med densamma meddelade föreskrifter tillfalla kommunens kassa.

Saknas tillgång till fulla gäldandet af dessa böter och viten, skola de förvandlas enligt allmän lag.

§ 17.

De närmare föreskrifter, som kunna erfordras för tillämpningen af denna förordning, utfärdas af Kongl. Maj:t.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari 1899.

Förslag

till

vaccinationsreglemente.

§ 1.

Skyddskoppympling må kunna under alla årstider företagas; dock vare vaccinator, utan att annat aftal särskildt träffats, icke pliktig att under andra tider än från början af maj till slutet af augusti månad hvarje år vid offentligt utlysta vaccinationsmöten förrätta vaccination och revaccination, såframt icke smittkoppor gå i orten eller inom annat med densamma i liffigare förbindelse stående samhälle. I sådan händelse skall inom den eller de trakter och för den tid, medicinalstyrelsen med hänsyn till faran för sjukdomens spridning bestämmer, den offentliga skyddskoppymplingen, utan afseende på årstid, oafbrutet pågå och fortsättas med alla, som infinna sig för ympnings undergående.

§ 2.

Det åligger hvarje vaccinator för hans tjenstgöringsområde:

a) att i början af hvarje kalenderår dels med ledning af uppgifter från presterskapet och vederbörande församlingsföreståndare uppgöra listor, enligt af medicinalstyrelsen fastställt formulär, öfver såväl under närmast föregående året födda som då inflyttade, ännu lefvande och qvarboende vaccinationspliktiga personer, dels ock å samma listor anteckna öfriga personer, som äro skyldiga att undergå vaccination och besigtning;

b) att i samråd med vederbörande helsovårds- eller kommunalnämnds ordförande bestämma den ordning, i hvilken skyddskoppymplingen och den derpå följande besigtningen af de ympade böra företagas; skolan

underrättelse om nämnda ordning samt om tid och ställe för ympningen inom olika trakter af tjenstgöringsområdet ej mindre genom ordförandens försorg medelst kungörelse från predikstolen eller på annat lämpligt sätt lemnas allmänheten än äfven af vaccinatören meddelas vederbörande provinsial-, extra provinsial- eller stadsläkare så tidigt, att han må kunna komma till städes, om så pröfvas nödigt;

c) att i behörig tid förse sig med ympämne, som på requisition utbekommes från medicinalstyrelsens vaccinationskontor eller tillhandahålles hos vederbörande förste provinsialläkare eller med sådan likstälde stadsläkare; dock att vaccinator, som är legitimerad läkare, äfven bör, sedan skyddskoppympningen inom hans tjenstgöringsområde kommit i gång och så länge den för året pågår, sjelf söka bereda sig tillgång till vaccin medelst ympning från person till person, hvarjemte sådan vaccinator skall uppsamla vaccin från friska och dertill lämpliga barn samt insända densamma till vederbörande förste provinsialläkare eller med sådan likstälde stadsläkare;

d) att på vederbörligen angifna tider och ställen med skyddskoppor ympa alla tillstädeskommande personer, som äro skyldiga att undergå ympning eller eljest för sådant ändamål anmäla sig;

e) att på sjunde eller åttonde, senast nionde dagen efter verkställd ympning besigtiga den ympade för utrönande, huruvida skyddskoppor uppkommit, samt fördenskull vid ympningens utförande underrätta den ympade, hans föräldrar eller målsman om tid och ställe för besigtningen;

f) att, derest person, som, på sätt i näst föregående punkt sägs, skall undergå besigtning, icke för sådant ändamål kommit till städes å utsatt tid och plats, genast anmäla förhållandet hos vederbörande hälsovårds- eller kommunalnämnds ordförande;

g) att efter verkställd besigtning utfärda intyg, enligt af medicinalstyrelsen fastställt formulär, huruvida ympningen lyckats eller slagit fel, samt, i senare fallet, om och när densamma skall förnyas;

h) att föra noggranna anteckningar öfver alla af honom ympade personer (vaccinationsjournaler) samt årligen före den 16 september insända afskrift af dessa journaler till vederbörande pastorsembete i hans tjenstgöringsområde och, om journalerna innehålla anteckningar rörande person, som är kyrkobokförd annorstädes, jemväl behörigt utdrag till pastors-embetet eller föreståndaren i den församling, der ifrågavarande person är kyrkobokförd;

i) att, derest någon begär förnyadt intyg af beskaffenhet, som i punkten g) sägs, utfärda sådant intyg med ledning af vaccinationsjournalen;

k) att vid hvarje kalenderårs slut till vederbörande hälsovårds- eller

kommunalnämnd ingifva redogörelse, enligt af medicinalstyrelsen fastställt formulär, för skyddskoppymningen under året; börande dervid uppgift särskildt lemnas dels beträffande de personer, hvilka försummat att låta vaccinera sig eller till deras omvårdnad hörande ympningspligtige, hvarvid äfven de senares namn böra utsättas, eller hvilka, oaktadt sådan uppmaning, hvarom nedan i § 3 mom. 2 sägs, underlåtit att å kungjord tid och plats inställa sig eller dem till besigtning, dels ock om hvad med hänsyn till skyddskoppymningen finnes anmärkningsvärdt eller anses kunna i ett eller annat afseende påkalla åtgärd från helsovårds- eller kommunalnämndens sida; och

l) att noggrant ställa sig till efterrättelse de råd och anvisningar, hvilka med hänsyn till skyddskoppymningen utfärdas af medicinalstyrelsen.

Hvad här ofvan under punkterna e) f) g) h) i) och l) finnes för vaccinator föreskrifvet gäller äfven för öfriga personer, som äro behörige att vaccinera och hvilka, utan att vara till vaccinatorer antagne, utöfva skyddskoppymning; skolande af dem förteckningar å de personer, som blifvit af dem med framgång ympade, uppgöras enligt af medicinalstyrelsen fastställt formulär och årligen före den 1 september aflemnas till helsovårdsstyrelsen i den ort de ympade tillhöra.

§ 3.

Mom. 1. Helsovårdsnämnd, eller, der sådan ej finnes, kommunalnämnd åligger:

a) att, sedan vederbörande stads- eller förste provinsialläkare blifvit hörd beträffande kompetensen hos sådana till vaccinatorsbefattning sökande, som ej äro legitimerade läkare, antaga med viss uppsägningstid erforderligt antal vaccinatorer, hvar och en med sitt särskilda tjenstgöringsområde, så ock att, när vaccinator finnes ej längre böra bibehållas vid sin befattning, honom entlediga; skolande i såväl ena som andra fallet derom till Kongl. Maj:ts befallningshafvande sändas under rättelse för att införas i denna myndighets allmänna kungörelser;

b) att med uppmärksamhet följa vederbörande vaccinatorers förhållande i deras tjensteutföring, gifva dem behöflig del af inkomna förteckningar samt tillse, att såväl vaccinatorerne som andra personer, hvilka gå till handa med skyddskoppymning inom orten, iakttaga hvad dem åligger enligt detta reglemente och på grund deraf utfärdade föreskrifter; samt

c) att i anledning af vederbörande vaccinator's årsberättelse vidtaga nödiga åtgärder till skyddskoppymningens befrämjande inom orten samt

allvarligt tillhålla dem, som sådant försummat, att låta vaccinera och till besigtning inställa sig eller till deras omvårdnad hörande ympningspligtige; skolande nämnden, derest sådant erfordras, anmäla uraktlåtenhet i berörda hänseende till författningssenlig påföljd samt taga på nämnden i öfrigt ankommande mått och steg för rättelses vinnande. Härvid eger nämnden, i händelse af behof, påkalla och erhålla biträde af kronobetjeningen.

Stadgandet i punkten a) om tillsättning och entledigande af vaccinator eger ej tillämplighet i fråga om stadsläkare i stad, der blott en sådan läkare finnes anställd.

Mom. 2. Har vaccinator eller annan behörig utöfvare af skyddskoppypning hos helsovårdsstyrelsens ordförande anmält, att person, som bort undergå besigtning, icke för sådant ändamål kommit till stades å utsatt tid och plats, skall ordföranden utan uppskof uppmana den besigtningsskyldige eller den, som haft att ombesörja hans inställelse, att ofördröjligen fullgöra hvad honom härutinnan åligger.

Ordföranden vare ock skyldig att, så snart han genom läkares intyg fått tillförlitlig kunskap om något sjukdomsfall af smittkoppor i orten, derom skriftligen underrätta vederbörande pastorsembete eller församlingsföreståndare med uppgift tillika om den insjuknades namn, ålder och bostad.

§ 4.

Mom. 1. Presterskapet samt inspektörer, föreståndare och lärare vid undervisnings- eller uppfostringsanstalter böra låta sig angeläget vara att, i hvad på dem beror, befordra skyddskoppypningen och uppmuntra till dess begagnande.

Mom. 2. Pastorsembetet inom hvarje församling åligger:

a) att, efter mottagande af vaccinationsjournalerna, utan uppskof och senast före den 1 oktober i församlingsboken anteckna dem, som i journalerna uppgifvas vara med framgång vaccinerade eller oemottagliga för skyddskoppypning, så ock att, när tillförlitlig uppgift att person haft smittkoppor erhållits, derom göra anteckning i församlingsboken; skolande enhanda anteckningar med stöd af företedt flyttningsbetyg eller intyg från vaccinator eller annan behörig utöfvare af skyddskoppypning äfven göras vid inflyttande personers inskrifning i församlingsboken;

b) att på grund af de i punkten a) omförmälda anteckningar särskildt i hvarje utfärdadt flyttningsbetyg eller intyg för intagning i läro- eller uppfostringsanstalt anmärka, om den eller de personer, för hvilka intyget utfärdats, haft smittkoppor eller visat sig oemottagliga för

skyddskoppympling eller huruvida de undergått lyckad vaccination eller icke;

c) att, sedan fullständiga anteckningar gjorts efter vaccinationsjournalerna, insända de senare till vederbörande provinsial-, extra provinsial- eller stadsläkare; samt

d) ej mindre att före den 16 januari hvarje år till vederbörande vaccinatör aflemna förteckning å de under närmast föregående kalenderår inom församlingen födda och dit inflyttade icke vaccinerade barn, som ej redan affidit eller haft smittkoppor eller visat sig oemottagliga för skyddskoppympling eller utflyttat, än äfven att, sedan enligt gällande folkskolestadga uppgjorts föreskrifven förteckning öfver de under löpande kalenderåret i skolåldern inträdande och vissa äldre skolpligtiga barn, låta, så snart ske kan, tillstålla vaccinatören en lista å de i samma förteckning upptagna barn, hvilka hvarken blifvit vaccinerade eller haft smittkoppor eller visat sig oemottagliga för skyddskoppympling; skolan de i såväl berörda lista som förstnämnda förteckning uppgift tillika meddelas å barnens samt deras fäders, mödrars eller målsmäns namn och bostad.

Mom. 3. Hvad i detta reglemente är om presterskapet och pastors-embete föreskrifvet gäller i tillämpliga delar äfven om främmande trosbekännares församlingsföreståndare.

§ 5.

Högsta tillsynen öfver skyddskoppymplingen i riket tillkommer medicinalstyrelsen, som eger att i öfverensstämmelse med gällande författningar meddela råd och anvisningar rörande skyddskoppymplingens utföring samt vidtaga alla de åtgärder för dess behöriga vidmagthållande, som af styrelsen bero, och i öfrigt, der så erfordras, till Kongl. Maj:ts pröfning hemställa hvad styrelsen i detta afseende finner nödvändigt eller gagneligt.

§ 6.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande skola, hvar inom sitt län, vaka deröfver, att alla kommuner ega tillräckligt antal vaccinatörer och att vederbörande kommunala helsovårdsstyrelser fullgöra hvad dem med hänsyn till skyddskoppymplingen åligger, för hvilket ändamål Kongl. Maj:ts befallningshafvande äfven ega att, då sådant finnes vara af nöden, förelägga lämpliga viten. När till Kongl. Maj:ts befallningshafvandes kunskap kommer, att å någon ort missförhållanden med hänsyn till skydds-

koppypmpningen i ett eller annat afseende förefinnas, skall Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillse, att tjenliga åtgärder för dessas undanrödjande vidtagas.

§ 7.

Beträffande förste provinsialläkares, provinsial-, extra provinsial- och stadsläkares åligganden i afseende å skyddskoppypmpningen stadgas särskildt i den för dem utfärdade nådiga instruktion.

§ 8.

Der i stad, som ej deltager i landsting, särskilda förhållanden påkalla undantag från de i detta reglemente meddelade föreskrifter, vill Kongl. Maj:t, på derom af stadsfullmäktige, efter helsovårdsnämndens hörande, gjord framställning, taga i öfvervägande, huruvida sådant undantag må medgifvas; skolande, när sålunda ifrågasatt undantagsbestämelse anses föranleda särskild kostnad, framställningen åtföljas af handlingar, utvisande, att staden åtagit sig kostnadens bestridande.

Detta reglemente skall träda i kraft den 1 januari 1899, dock hvad Stockholm beträffar med den ändring, som betingas af nådiga förordningen angående mantalsskrifning i denna stad och hvarom meddelas särskilda bestämmelser.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 december 1897.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHJELM,
          WIKBLAD,
          GILLJAM,
          friherre RAPPE,
          CHRISTERSON,
          ANERSTEDT,
          von KRUSENSTJERNA,
          grefve WACHTMEISTER.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Gilljam yttrade:

»Genom nådig proposition den 4 december 1896 föreslog Eders Kongl. Maj:t Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket, och förklarade Eders Kongl. Maj:t tillika att, derest de i nämnda förslag angifna grunder för skyddskoppymningens ordnande vunne Riksdagens godkännande, Eders Kongl. Maj:t vore sinnad utfärda vaccinationsreglemente i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett propositionen jemväl bifogadt förslag till sådant reglemente. Derjemte föreslog Eders Kongl. Maj:t i 1897 års statsverksproposition, att anslaget till vaccinationens befrämjande måtte med titelns ändring till »anslag för skyddskoppymningen» höjas med 2,800 kronor, eller från 7,700 kronor till 10,500 kronor, och såsom reservationsanslag

i riksstaten uppföras. Ifrågavarande förslag hade föranledts af en utaf medicinalstyrelsen gjord framställning om vaccinationsväsendets reformerande, öfver hvilken framställning infortrade yttranden afgifvits ej mindre af öfverståthållarembetet och Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länen efter vederbörande förste provinsialläkares och förste stadsläkarnes i Stockholm och Göteborg hörande, an äfven af domkapitlen, Stockholms stads konsistorium, hofkonsistorium, direktionerna öfver Stockholms stads undervisningsverk och nya elementarskolan i Stockholm, öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor, direktionen öfver veterinärintitutet i Stockholm, generalpoststyrelsen och statskontoret, hvarefter medicinalstyrelsen vidare utlätit sig i ämnet.

Medicinalstyrelsen, som vunnit understöd af nästan alla öfriga sakkunniga, som yttrat sig i frågan, hade framhållit, att oaktadt föreskrifter om allmän obligatorisk vaccination i Sverige varit gällande alltsedan år 1816, och man således, då, enligt hvad erfarenheten tydligt visat, mottagligheten för koppsmitta upphäfves genom ympning med skyddskoppor, bort kunna vänta, att sedan generation efter generation undergått sådan ympning, landets befolkning icke vidare skulle hafva något att frukta af denna sjukdom, smittkoppor likväl tid efter annan uppträdt i vårt land både i spridda fall och såsom farsot. Ännu så sent som åren 1873—1875 hade landet hemsökts af en häftig koppepidemi, den svåraste, som efter vaccinationens införande i Sverige der förekommit. Under denna epidemi härjade farsoten i Stockholm så våldsamt, att dödligheten i smittkoppor år 1874 uppgick till den för nyare tider häpnadsväckande summan af 802 på 100,000 invånare.

Orsakerna till att man hos oss ej vunnit fullt skydd mot koppsmitta ansåg medicinalstyrelsen vara, att många af landets invånare aldrig blefve vaccinerade, att icke alla, hvilka antecknades såsom vaccinerade, verkligen haft skyddskoppor, samt att revaccination i så ringa grad egde rum.

Hvad den första af dessa orsaker beträffar anförde medicinalstyrelsen, att af 100 lefvande födda barn i medeltal endast 75—80 blefve vaccinerade. Äfven med fästadt afseende å att 10—11 procent af de lefvande födda barnen aflede under det första lefnadsåret, således före den tid, då barnen i regel vaccinerades, qvarstode dock, att tusentals barn år efter år förblefve ovaccinerade, hvarigenom städse vidmagthölles en stam af personer, som egde full mottaglighet för koppsmittan och följaktligen under farsotstider bidroge till densammas utbredning. Under de senare koppepidemierna i Sverige hade det äfven visat sig, att smittkopporna företrädesvis angripit de ovaccinerade och hos dem framträdt under svårare former.

Angående den andra af nyss angifna orsaker till det bristfälliga skyddet mot koppsmitta påpekade medicinalstyrelsen, att många vaccinatörer ej besutte erforderlig vana och urskilning för att med framgång utöfva sitt grannliga värf, hvilket för öfrigt ej få, på grund af otydlighet i det gällande vaccinationsreglementet, bedrefve med sjelftagen rätt. Det uppgäfves nu ej sällan hända, att barn blifvit af oskickliga vaccinatörer ympade och i journalerna antecknade såsom med framgång vaccinerade, ehuru antingen alls inga eller ock allt för otillräckliga tecken af genomgångna skyddskoppor kunnat hos dem spåras. Dessutom hade det inträffat, att barn, som ympats, likväl ej fått skyddskoppor, men att, då dessa barn sedermera icke företetts till besigtning för vaccinatören, denne utan vidare antagit, att vaccinationen lyckats, och i sina journaler antecknat barnen såsom med framgång vaccinerade. Det vore ej heller alldeles sällsynt, att i kyrkoböckerna personer upptagits såsom vaccinerade, ehuru de aldrig undergått ympning.

Såsom den tredje af orsakerna till att skyddskoppympningen ej medfört allt det gagn, som dermed åsyftats, framhöll medicinalstyrelsen, att revaccination i så ringa grad bedrefves. Det nu gällande reglementet sökte visserligen befrämja revaccinationen, men föreskrefve ej undergåendet deraf såsom en skyldighet. Endast i fråga om rekryter i hären och flottan vore obligatorisk revaccination stadgad.

Med anledning af omförmälda brister hos vårt nuvarande vaccinationsväsen ansåg medicinalstyrelsen, att vaccinationstvänet borde göras mera effektivt och att det borde utsträckas till allmän obligatorisk revaccination. Vidare borde fordringarna på vaccinatörernas kompetens höjas samt ett ofarligt ympämne tillhandahållas. Derjemte borde bestryggande kontroller anordnas öfver skyddskoppympningens handhavande, så att man kunde vara förvissad, både derom att ympningen utfördes på ett konstförfaret och för den enskildes helsa oskadligt sätt och att alla behörigen underginge ympning. För genomförande af dessa förbättringar hemstälde medicinalstyrelsen om utfärdande af nytt reglemente för skyddskoppympningen i riket enligt ett af styrelsen uppgjortt och sedermera i anledning af deröfver afgifna yttranden revideradt förslag, hvilket, i hufvudsak anslutande sig till det nu gällande reglementets bestämmelser, innehöll de nya stadganden, som medicinalstyrelsen ansett af behovet påkallade. I förslaget ingick, att i Stockholm skulle finnas en statsanstalt för beredning af animal vaccin, som skulle kostnadsfritt tillhandahållas åt förste provinsialläkare och med dem likstälde stads-läkare, hvilka skulle ersätta de nuvarande vaccindepotföreståndarne, äfvensom åt vaccinatörer. För bestridande af härmed förbundna kost-

nader hemstälades om höjning af anslaget till vaccinationens befrämjande och om anslagets förändring till reservationsanslag.

De af Eders Kongl. Maj:t för Riksdagen framlagda författningsförslagen, hvilka till sitt väsentliga innehåll öfverensstämde med det af medicinalstyrelsen afgifna reviderade reglementsförslaget, innefattade i hufvudsakligen följande hänseenden afvikelser från nu gällande bestämmelser. Tiden, inom hvilken hvarje barn skulle vaccineras, nu omfattande de två första lefnadsåren, sattes för underlättande af kontrollen till utgången af det på barnets födelseår närmast följande kalenderåret. Revaccination gjordes obligatorisk för alla, som ej haft smittkoppor. Bestämdare föreskrifter meddelades om förnyelse af ympning, som ej slagit behörigen an. Beträffande person, som öfverskridit den för vaccination eller revaccination i allmänhet föreskrifna åldersgräns, skulle på helsovårds- eller kommunalnämnds anfordran företes intyg att ympning blifvit undergången eller, om så icke skett, styrkas, att dertill förefunnes giltigt skäl. Till vinnande af en betryggande kontroll öfver att ympning underginges af alla, som vore dertill pliktige, ålades vidare kolföreståndare, presterskap och helsovårdsmyndigheter vissa nya skyldigheter. Vaccindepot- och vaccinationsföreståndarebefattningarna skulle indragas. Depotföreståndarnes åligganden skulle öfverflyttas på förste provinsialläkarne och med dem likstälde stadsläkare, under det att de göromål, som nu tillhöra vaccinationsföreståndarne, skulle fördelas mellan vaccinatörerna och de kommunala helsovårdsstyrelserna. I civil tjänst anstälde läkare skulle ej utan på skäl, som af medicinalstyrelsen godkändes, få undandraga sig att vara vaccinatörer. Andra personer än legitimerade läkare skulle få antagas till vaccinatörer, först sedan vederbörande stads- eller förste provinsialläkare yttrat sig beträffande deras kompetens. Endast legitimerade läkare skulle få taga vaccin af ympade personer. Undantag härifrån medgafs dock beträffande lappmarken. Pålitligt ympämne skulle kostnadsfritt tillhandahållas vaccinatörer hos vederbörande förste provinsialläkare och med dem likstälde stadsläkare. Dessa så väl som vaccinatörer skulle ock ega att, likaledes kostnadsfritt, från medicinalstyrelsens vaccinationskontor i mån af tillgång utbekomma animal vaccin, som förutsattes skola beredas vid en särskildt därför inrättad statsanstalt. Deremot skulle nu förefintliga stadganden om åtgärder för anskaffande af ympämne från kopsjuka kokreatur ej längre bibehållas. Vaccinatörerna, som enligt de nya bestämmelserna skulle få ökade göromål och större ansvar, skulle i gengäld tillförsäkras skäligt arfvode och ersättning för deras besvär. Godtgörelsen för hvarje lyckad ympning skulle ej längre bero på öfverenskommelse eller på kommunalrepresentationens beslut utan utgå med

ett bestämdt belopp af 50 öre. Vidare skulle vaccinatören, der ej annorlunda öfverenskommes, ega att af kommunens medel uppbära ett arfvode af 20 öre för hvarje person, som vederbörligen uppförts på de årliga ympningslistorna. Härförutom skulle ersättning utgå till vaccinator för vissa intyg äfvensom för inställelse & offentligt utlysta vaccinations- eller besigtningmöten, när platsen därför låge på längre afstånd från hans bostad. Slutligen stadgades i fråga om förseelser mot de nya författningarna vissa straff, hvarvid böter och viten för de i nu gällande reglemente med ansvar belagda förfaranden något höjdes samt infördes en modernare procedur.

I skrifvelse den 5 maj 1897 anförde Riksdagen, att den ej af de utaf mig till statsrådsprotokollet för den 4 december 1896 andragna skäl för ifrågavarande lagförslag kunnat öfvertygas om nödvändigheten af den genomgripande förändring i lagstiftningen angående vaccinationen, samma förslag innebure. Statistiken utvisade, ej mindre att smittkopporna, som förut ofta anstält svåra härjningar bland Sveriges inbyggare, på senare tid här uppträd mera sällan och mycket lindrigare, än äfven att Sverige uti ifrågavarande afseende vore bland de allra bäst lottade land i Europa. Men äfven under förutsättning, att någon fördel i ifrågavarande hänseende skulle kunna vinnas genom införande af de skärpta bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t föreslagit, hölle Riksdagen före, att de stora olägenheter och svårigheter, som deraf skulle förorsakas allmänheten, vida öfvervägde fördelarne. Vaccinationen, sådan den nu bedrefves, syntes hafva tillvunnit sig allmänhetens förtroende, och Riksdagen vore öfvertygad, att detta skulle framdeles blifva förhållandet i allt högre grad. Deremot befarade Riksdagen, att de stränga bestämmelser, som innefattades i Eders Kongl. Maj:ts förslag, möjligen kunde bland befolkningen väcka ovilja, hvilken särskildt torde komma att vända sig emot de föreslagna straffbestämmelserna. Förtroendet för skyddskoppypningen skulle, enligt Riksdagens förmenande, till och med kunna derigenom rubbas. Hvad Eders Kongl. Maj:ts förslag innehöll om upprättande af en anstalt för framställande af animal vaccin syntes deremot Riksdagen vara behjertansvärdt. De enda anmärkningar, som efter Riksdagens mening kunde med fog framställas mot det nuvarande vaccinationssystemet, torde nemligen gälla användningen af humaniserad lymfa, enär det utrönt, att derigenom, om också endast i undantagsfall, smitta kunnat öfverföras till den vaccinerade. Då det ju borde vara för staten ytterst magtpåliggande, att densamma, hvilken påbjöde vaccination, dervid tillhandahölle absolut ofarlig lymfa, funne Riksdagen hvarje sådant, om ock sällsynt, fall innebära tillräcklig maning till en förbättring i nu

anmärkta hänseende. Eders Kongl. Maj:ts framställning om ökande af anslaget till vaccinationens befrämjande blef därför af Riksdagen på det sätt bifallen, att, på det Eders Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle att låta bereda och tillhandahålla erforderlig mängd animal vaccin, ifrågasvarande anslag höjdes med 2,800 kronor, eller från 7,700 till 10,500 kronor, och såsom reservationsanslag i riksstaten uppfördes. Deremot fann Riksdagen Eders Kongl. Maj:ts förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket icke kunna bifallas.

Af kamrarnes protokoll framgår, att hufvudskälet för Riksdagens afslag synes hafva, särskildt hos representanterna från landsbygden, varit tvifvel, huruvida ett allmänt revaccinationstvång jemte hot med böter och viten nu vore i vårt land af behovet påkalladt. Deremot synas förslaget öfriga bestämmelser, möjligen med undantag för de ifrågasatta böternas och vitenas belopp, icke hafva väckt några betänkligheter. Ordföranden i det utskott, som handlagt ärendet och dervid afstyrkt bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag, framhöll, att utskottet ingalunda förnekade, att nu gällande bestämmelser om vaccination lede af hvarjehanda brister samt att följakligen åtskilliga förbättringar och förändringar i dem vore önskvärda. Detta framgår också med full tydlighet af hvad de sakkunnige i frågan yttrat. Under sådana förhållanden anser jag det för min pligt att åter upptaga denna fråga och underställa densamma Eders Kongl. Maj:ts pröfning.

Erfarenheten har äfven på den senaste tiden visat, att smittkoporna i vårt land kunna vinna stor spridning, särskildt i samhällen, der vaccinationen i afsevärdare grad försummats. Det är därför af största vikt, att skyddskoppymningen behörigen handhafves. Önskligt vore att revaccination hos oss finge en mera vidsträckt tillämpning, men då förslaget om införande af allmän obligatorisk revaccination stött på så starkt motstånd och det till och med befarats, att ett sådant tvång skulle hos allmänheten framkalla en ovilja, som kunde göra vaccinationen i sin helhet förhatlig, torde klokheten bjuda, att man för närvarande inskränker sig till att, på sätt i gällande vaccinationsreglemente anbefalles, söka på frivillighetens väg befrämja revaccinationen och stärka allmänhetens förtroende till densamma. Man torde ock kunna vara berättigad till den förhoppning att, om vaccinationsväsendet i allmänhet varder på ett tidsenligt sätt ordnad, äfven revaccination i sammanhang dermed skall vinna större utbredning. Deremot torde det vara af förhållandena högeligen påkalladt, att man nu söker få till stånd en betryggande kontroll öfver den första vaccinationen. Detta gäller först och främst i fråga om utförandet af sjelfva ympningen. Vål har Riksdagen numera

anslagit medel för beredande af tillgång till animal vaccin, men, enligt hvad medicinalstyrelsen anført, kan man ej vänta, att i vårt land öfvergången till allmän ympning med animal lymfa skall ske med ens utan först småningom. Erfarenheten har nemligen visat, att den från kalffvar skördade vaccinen någon gång af okänd anledning varder alldeles overksam eller af så dålig beskaffenhet, att flertalet med sådan vaccin utförda ympningar blifver utan resultat. Man måste då för vaccinationens vidmagthållande hafva tillgång till humaniserad lymfa. Vidare finnes det anledning antaga, att många ej skola vilja öfvergifva den gamla bepröfvade metoden med humaniserad lymfa. Vid användningen af denna metod är dock, såsom bekant, faran för öfverförandet af mer eller mindre svåra sjukdomar eller frön till sådana ej helt och hållet utesluten. Ympning från arm till arm och upphemtande af vaccin från ympad person böra därför icke annat än i nödfall tillåtas andra än legitimerade läkare. Men äfven ur andra synpunkter vore det önskligt, att vaccinationen mer och mer öfvertoges af läkare, då bristande insigter hos vaccinatören lätt kunna medföra, att ympning misslyckas eller att onödigt lidande eller obehag tillskyndas den som ympas. Särskildt må ihågkommas att, såsom medicinalstyrelsen betonat, användningen af animal vaccin fordrar rätt betydligt större teknisk färdighet än den gamla metoden och att man följaktligen vid ympning med sådan vaccin måste ställa högre fordringar på vaccinatörernas kompetens.

Men det är äfven nödvändigt, att man nogare håller hand deröfver att alla, som äro skyldige att undergå ympning, verkligen blifva vaccinerade. Bland bristerna i det nuvarande vaccinationsväsendet har af förste provinsialläkarne särskildt framhållits, att de anteckningar om vaccination, som göras i kyrkoböckerna, ofta ej äro tillförlitliga, och exempel på svåra missförhållanden dervidlag hafva äfven anförts. Vid det möte, som på Eders Kongl. Maj:ts befallning under sistlidne augusti hölls i Stockholm af medicinalstyrelsen och samtliga förste provinsialläkarne, ansågs den nuvarande kontrollen öfver vaccinationsväsendet otillräcklig och uttalades såsom ett önskningsmål, att angående skyddskopp-ympningen måtte utfärdas nya bestämmelser, innehållande skärpta föreskrifter om vaccinationens öfvervakande. Den skyldighet, som i detta afseende nu åligger vaccinationsföreståndarne, ansåg mötet böra öfverflyttas på helsovårds- och kommunalnämnderna. Instämmande häruti, anser jag, att för åvägabringande af en betryggande kontroll jemväl böra meddelas lämpligare föreskrifter så väl om tiden för ympnings förrättande m. m. som ock i fråga om anteckningar beträffande ej mindre dem, som

äro skyldiga att undergå ympning, än äfven dem, som verkligen blifva med framgång vaccinerade.

Hvilka föreskrifter man än må utfärda om skyldighet att undergå vaccination och beträffande kontroll öfver skyddskoppympnings behöriga handhafvande, lärer man, så vida syftet med dessa föreskrifter skall vinnas, vara nödsakad att bestämma straffpåföljd för uraktlåtenhet att efterkomma desamma. Vid behandlingen i Riksdagen af Eders Kongl. Maj:ts omförmälda förslag anmärktes, att deri intagna straffbestämmelser skulle vara stränga. För min del kan jag ej finna, att så är förhållandet. För alla de i nämnda förslag angifna förseelser var lägsta straffet satt till två kronors böter, under det att bötesminimum enligt 1853 års vaccinationsreglemente utgör 1 krona 50 öre, i ett fall 3 kronor, och i ett annat fall 5 kronor. Maximum af böter för försummad vaccination, i förslaget 20 kronor, uppgår enligt nuvarande bestämmelser till 5 eller 10 kronor. Vid fortfarande försumlighet eller tredska skulle enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag vederbörande helsovårds- eller kommunalnämnd ega förelägga viten eller anmäla förhållandet hos Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande. Af kommunalnämnd förelagda viten skulle dock tillhoppa ej få öfverstiga 20 kronor. Äfven enligt nuvarande vaccinationsreglemente skall vid upprepad försumlighet vite föreläggas och, om rättelse då ej följer, förhållandet anmälas hos Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som i anledning deraf har att vidtaga den åtgärd, hvartill omständigheter och gällande författningar föranleda. Enligt förslaget skulle emellertid straff i nämnda fall ej kunna ådömas omedelbart, utan, om någon begått försummelse, skulle han först få en anmaning att fullgöra sin skyldighet. För en del andra förseelser var enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag bötesmaximum bestämdt till 50, 100 och 200 kronor, det sistnämnda dock endast för det fall att någon verkstälde skyddskoppympning utan att vara dertill berättigad. För bedömande af frågan huruvida de föreslagna bötesbeloppen kunna anses lämpliga må erinras, att sedan utfärdandet af 1853 års vaccinationsreglemente penningvärdet fallit och välmågan stigit; att jemlikt helsovårdsstadgan för riket den allmänna böteslatituden för der angifna förseelser är 2—100 kronor; samt att obehörigt utöfvande af yrke i allmänhet är belagdt med böter från och med 5 till och med 500 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande förslag innehöll derjemte att, om vaccinator eller annan utöfvare af skyddskoppympning, som underlåtit att fullgöra hvad honom i sådan egenskap ålegat, ej låte sig rätta af därför undergånet bötesstraff, medicinalstyrelsen skulle ega att, efter

företgången varning, frångå till honom rättigheten att vaccinera. Vid tillämpningen af en sådan bestämmelse, hvilken medicinalstyrelsen ansett behöflig, borde man ju kunna påräkna, att nödig urskilning och varsamhet iakttages. För säkerhets skull synes man emellertid kunna i författningen göra det tillägg, att frångående af nämnda rätt må ske, blott när förseelsen är af svårare beskaffenhet.

Äfven i åtskilliga andra än de af mig nu berörda hänseenden innehåller gällande vaccinationsreglemente mindre tidsenliga bestämmelser, hvilket ju med hänsyn till de många förändringar, som efter denna författning utfärdade inträdt i samhällslifvet och lagstiftningen, är mindre underligt. Om än vid en revision af lagstiftningen angående skyddskoppymningen grunddragen i det gällande reglementet kunna och böra bibehållas, låter det sig ej lämpligen göra att endast vidtaga partiella ändringar, utan torde en omarbetning af hela reglementet böra verkställas. De af Eders Kongl. Maj:t vid 1897 års riksdag framlagda förslag synas dervid kunna hufvudsakligen följas med iakttagande af de ändringar, som föranledas deraf att revaccination ej skulle blifva obligatorisk för andra än dem, som antagas till krigstjenst. I öfverensstämmelse härmed har jag låtit inom ecklesiastikdepartementet utarbeta förslag dels till förordning angående skyddskoppymningen, dels ock till vaccinationsreglemente.»

Efter att hafva uppläst nämnda författningsförslag, hvilka finnas detta protokoll bilagda, anförde departementschefen, statsrådet Gilljam vidare:

»Under åberopande af hvad jag yttrat så väl nu som ock, i tillämpliga delar, till statsrådsprotokollet den 4 december 1896 vid föredragningen af medicinalstyrelsens i detta ämne afgifna förslag, hemställer jag i underdånighet, det Eders Kongl. Maj:t täcktes dels till Riksdagens antagande öfverlemnade det af mig nyss upplästa förslag till förordning angående skyddskoppymningen i riket, dels ock låta till Riksdagens kännedom komma, att, derest de i detta förslag angifna grunder för skyddskoppymningens ordnande vinna Riksdagens godkännande, Eders Kongl. Maj:t är sinnad utfärda vaccinationsreglemente i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det inom ecklesiastikdepartementet utarbetade, af mig jemväl upplästa förslag till sådant reglemente.»

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, i nåder bifalla med

förordnande att proposition i ämnet af den lydelse, bilagan A till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo:

C. E. Blom.
